

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 11 0 У 015887 16 Увп
Бања Лука, 08.02.2018. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрше предсједника вијећа, Страхиње Ђурковића и Едине Чупељић чланова вијећа, уз судјеловање Сање Орашчанин као записничара, у управном спору по тужби С. Ч. из Д., заступан по пуномоћнику Ж. М., адвокату из Д. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број 02/002-9707-21/14 од 15.12.2014. године, туженог Фонда ..., у предмету рефундације трошкова лијечења у иностранству, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 015887 15 У од 12.11.2015. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 08.02.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 У 015887 15 У од 12.11.2015. године, преиначава на начин да се тужба уважава и оспорени акт поништава.

Обавезује се тужени да тужиоцу надокнади трошкове управног спора у износу од 640,00 КМ у року од 30 дана рачунајући од дана пријема ове пресуде под пријетњом принудног извршења.

Образложење

Побијаном пресудом је одбијена тужба против оспореног акта којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против закључка Фонда ... број 08/1/50-40-28/14 од 10.9.2014. године, а тим закључком је одбачен захтјев тужиоца за рефундацију трошкова лијечења извршеног у здравственој установи „L.“ у Н., у Ф., као неуредан.

Одбијање тужбе је образложено разлозима да тужилац уз захтјев није доставио доказ да је трошкове лијечења платио властитим средствима, па како тужилац и по накнадном тражењу првостепеног органа није доставио тај доказ, већ је доставио извод из „С.“ број ... од 17.3.2014. године у којем се наводи да је из личних средстава дана 01.3.2012. године уплатио износ од 42.774,00 КМ и дана 8.11.2012. године износ од 35.000,00 КМ на рачун Невладине организације „О. м.“ С. за лијечење и трансплантацију органа, као и попис осталих трошкова те невладине организације у износу од 25.682,85 КМ, а који се односе на организовање превоза и повратак из Н. у Ф., трошкове смјештаја, телефонских разговора, трошкове координатора и сл., па да је правилно првостепени орган његов захтјев одбацио као неуредан, те да је тужени правилно одбио жалбу.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац оспорава њену законитост због повреде закона и повреде одредаба управног поступка. Истиче да је образложење побијане пресуде супротно садржини доказа које је тужилац приложио уз захтјев, а донијете одлуке управних органа и нижестепеног суда заснивају се на погрешној примјени одредаба члана 22. став 1. тачка в) и г) Правилника о коришћењу здравствене заштите изван Републике Српске („Сл. гласник РС“ број 68/11 и 72/12, у даљем тексту: Правилник); да је неправилно закључивање суда да рачун за трошкове трансплантације бубрега у здравственој установи „L.“ у Н., у Ф., иако оригиналан, није довољан, јер на њему не пише да је плаћање извршено властитим средствима, будући да у Правилнику стоји да уз захтјев подносилац захтјева мора приложити оригинални рачун о плаћеним трошковима лијечења. На преводу рачуна стоји да се ради о рачуну и да је по њему извршено плаћање, а тужилац је доставио доказ да је управо уплатио наведене износе болници у Н. путем Невладине организације „О. м.“ С., преко које је организован транспорт и лијечење тужиоца у болници у Н. за своје лијечење и трансплатацију бубрега; да није основан закључак нижестепеног суда да тужени није требао проводити испитни поступак у којем поступку би тужиоцу била пружена могућност да се изјасни на став туженог због чега не прихвата понуђене доказе као ваљане, чиме су прекршене одредбе члана 129. и 130. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“ број 13/02, 87/07 и 50/10, у даљем тексту: ЗОУП). Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда преиначи или укине.

Тужени у одговору на захтјев истиче да су наводи захтјева неосновани и да је побијана пресуда правилна и законита. Понавља наводе из одговора на тужбу и предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), овај суд је одлучио као у изреци пресуде из слjedeћих разлога:

Из података списка произлази да је тужилац Фонду ... 28.2.2014. године поднио захтјев за рефундацију трошкова коришћења здравствене заштите изван Републике Српске, а који су се односили на трошкове пресађивања органа (бубрега) који је обављен у здравственој установи „L.“ у Н., у Ф., па како уз захтјев наводно није доставио сву потребну документацију која је прописана члановима 19., 20. и 22. Правилника ни након више тражења од стране туженог, то је закључком одбачен његов захтјев као неуредан. Оспореним актом је одбијена жалба, а побијаном пресудом је одбијена тужба и одржан на снази оспорени акт.

Побијана пресуда није правилна.

Чланом 37. Устава РС гарантовано је свим грађанима РС, под једнаким условима, право на заштиту здравља, а чланом 2. став 1. Закона о здравственој заштити („Сл. гласник РС“, број 106/09 и 44/15, у даљем тексту: Закон), је прописано да здравствена заштита обухвата скуп услуга и активности за унапређење и очување здравља људи, спречавање обољења и повреда, рано откривање болести, благовремено лијечење и рехабилитацију.

Такође, одредбама члана 7. Закона, је регулисано да здравствена заштита, у смислу овог закона, подразумијева мјере којима се унапређује здравље, спречавају и сузбијају болести и повреде, рано откривају обољења и благовремено лијече, спречава онеспособљеност и врши оспособљавање за животне и радне функције послје болести и повреда.

Према одредби члана 19. Правилника, уколико здравствена установа изван РС у којој је осигураном лицу одобрено лијечење исто не може обавити, те препоручи да се лијечење обави у здравственој установи друге установе са којом Фонд нема закључен уговор, осигурано лице може остварити право да се препоручено лијечење дјелимично, а изузетно и у цијелости финансира из средстава обавезног здравственог осигурања уколико су испуњени сљедећи услови: а) да су исцрпљене све могућности лијечења у здравственим установама изван РС са којима Фонд има закључен уговор; б) да је лијечење које је препоручено или обављено научно доказано и прихваћено у пракси, тј. да не представља експериментални облик лијечења и в) да су трошкови лијечења финансијски прихватљиви с обзиром на укупна средства утврђена финансијским планом Фонда за текућу годину и потребе финансирања других захтјева осигураних лица.

На основу одредбе члана 20. Правилника, здравствена заштита на основу члана 19. овог правилника може се финансирати из средстава обавезног здравственог осигурања до 30% укупних трошкова лијечења, а изузетно и у већем проценту у случају лијечења за које постоје статистички докази о високој вјероватноћи успјешног лијечења, и то само за једно лијечење.

Одредбом члана 21. Правилника је прописано да право на здравствену заштиту изван РС из члана 19. и 20. овог правилника остварује се на основу захтјева осигураног лица за финансирање трошкова лијечења, односно рефундацију трошкова обављеног лијечења.

У складу са одредбом члана 22. тог правилника, уз захтјев из члана 21. овог правилника осигурано лице прилаже, између остале документације, в) оригиналну фактуру из здравствене установе изван РС у којој је препоручено лијечење уколико се захтјев односи на рефундацију трошкова лијечења, односно оригинални предрачун трошкова лијечења са инструкцијом о начину плаћања и г) доказ да је осигурано лице трошкове лијечења платило властитим средствима.

Првостепени орган туженог је одбацио захтјев тужиоца за рефундацију трошкова лијечења у болници „L.“ у Н., у Ф. из разлога што тужилац, на тражење туженог, није доставио рачун из здравствене установе „L.“ у Н., у Ф., као и доказ да је исти плаћен, него само обавијест болнице у Н. од 19.12.2013. године о висини плаћених трошкова из које се не може утврдити да је наведено лијечење заиста и плаћено властитим средствима, па да је захтјев именованог одбачен с позивом на члан 56. ЗОУП.

Међутим, из садржине управног списка произлази да је тужилац доставио сву потребну документацију прописану чланом 22. Правилника, јер је приложио оригинал рачун болнице „L.“ у Н., у Ф., затим, поред тог рачуна, доказ да је са свог рачуна у „С.“ подигао новац у два наврата, дана 01.3.2012. године у износу од 42.774,00 КМ и дана 8.11.2012. године износ од 35.000,00 КМ и да је тај новац посредством Невладине

организације „О. м.“ С., уплаћен болници у Н. за лијечење (трансплантацију бубрега), па не стоји навод из првостепеног закључка и оспореног акта да уз захтјев није достављена тражена документација. Из истих разлога, неоснован је закључак нижестепеног суда у побијаној пресуди да је првостепени орган туженог правилно поступио када је захтјев тужиоца одбацио као неуредан.

Општепозната је чињеница да Невладина организација „О. м.“ С. посредује у организовању одласка пацијената из БиХ на лијечење у наведену болницу у Н. ради трансплантације органа, те да се путем те организације врши трансфер средстава за болничко лијечење, превоз пацијената, смјештај, боравак координатора и плаћање осталих трошкова лијечења, а та средства пацијенти сами уплаћују и обезбјеђују. У овом случају тужилац је уплатио лична средства што је доказао потврдом „С.“, а рачуном болнице доказао износ плаћених средстава. Уз трошкове које је тужилац лично уплатио путем посредника Невладине организације „О. м.“ С. тужилац је документовао да је имао и друге трошкове у износу од 25.682,85 КМ, а који се односе на трошкове предтрансплантационих прегледа, трошкови вађења и слања крви за Ф., те обрада исте у болничким центрима у Ф., трошкови слања медицинских налаза у иностранство и њихова обрада, трошкови лијекова након трансплантације, трошкови телефонских разговора, контролних прегледа у Ф., болнички трошкови у посттрансплантационом периоду, те трошкови праћења пацијента од стране љекара болнице у иностранству након трансплантације.

Невладина организација „О.м.“ С. је организација преко које је само извршена трансакција новца којег је тужилац лично са свог рачуна у „С.“ подигао у сврху лијечења у болници у Н., у Ф., тако да нема никакве разлике да ли је тај новац тужилац уплатио Фонду ..., па да је тај новац Фонд ... у Н. или је уплаћен путем ове невлдине организације. Све правно-релевантне чињенице у овом управном поступку су недвојбене, а односе се на то да је тужилац своја лична средства подигао у „С.“ и да их је путем Невладине организације „О. м.“ С. уплатио болници у Н., а за потребе лијечења и трансплантације бубрега која је и урађена тужиоцу у тој болници.

Из наведеног, произлази да је тужилац уз захтјев приложио потребну документацију која је предвиђена чланом 22. став 1. тачка в) и г) Правилника, па ће тужени орган у поновном поступку поступити у складу са наведеним одредбама и одлучити о захтјеву тужиоца за рефундацију наведених трошкова лијечења у иностранству.

Код таквог стања ствари, по налажењу овог суда, у побијаној пресуди је остварен разлог њене незаконитости садржан у одредби члана 35. став 2. ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца на основу одредаба члана 40. став 1. и 2. тог закона уважава, побијана пресуда преиначавача тако да се тужба уважава и оспорени акт поништава, јер је остварен разлог из члана 10. тачка 2. и 4. цитираног закона за поништење оспореног акта.

Одлука о трошковима поступка темељи се на одредби члана 5. и 6. Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске 63/11) у вези члана 386. став 1, члана 387. и члана 396. став 1, 2. и 3. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07 и 49/09 - у даљем тексту: ЗПП) и члана 48 ЗУС. Наиме тужилац је у тужби поставио захтјев за накнаду трошкова управног спора у износу од 600,00 КМ, а који се односе на трошкове

састава тужбе по адвокату у износу од 300 бодова пута вриједност бода од 2 КМ и трошкове судске таксе на тужбу и пресуду у укупном износу од 40 КМ коју је уплатио, па му је суд досудио износ од 640,00 КМ, јер су исти постављени и обрачунати у складу са Тарифом о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Сл. гласник РС“ број 68/05).

Тужиоцу нису досуђени трошкови подношења захтјева по адвокату, јер тужилац није ни тражио те трошкове.

Записничар
Сања Орашчанин

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић